

Adi CARAULEANU

„În teatru, mereu este ceva de găsit, de perfectat.“

Adi Carauleanu s-a născut la Calafat. A absolvit Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică din București, în 1981. Actor la Teatrul „Vasile Alecsandri” din Iași, unde a jucat peste 50 de roluri, majoritatea principale, între care *Treplev* din *Pescărușul* de Cehov, direcția de scenă Irina Popescu Boeru; *Eurites* din *Socrate* de Dumitru Solomon, regia Nicolae Scarlat, rol care i-a adus „Premiul tinereții” la Festivalul Național de Teatru, București; *Lagrange* din *Cabala bigoșilor* de Bulgakov, o montare de Horea Popescu; *Robespierre* din *Robespierre și regele* de D.R. Popescu; *Achen* și *Urnița* din *Teibele și demonul ei* de I. Singer și *Trofimov* din *Livada de vișini* de Cehov, regia Alexander Hausvater. A publicat două volume de versuri. Din 1997 este director artistic al Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Iași.

Costin Manoliu: *În ce împrejurări ați ajuns la Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași?*

Adi Carauleanu: La absolvire, în 1981, am ales Teatrul „Victor Ioan Popa” din Bârlad, pentru că la acea oră eram căsătorit cu o colegă din București. În 1984, ar fi trebuit să mă întorc la București. Aveam și o propunere. Cu ocazia *Colocviilor de regie* care aveau loc la Bârlad, doamna Sanda Manu mi-a zis că mă va susține pentru a fi cooptat în trupa Naționalului din București. Nu s-a întâmplat așa, pentru că după o premieră de-a mea, am cunoscut o actriță – actuala mea soție, Doina Deleanu – și în timpul unei vizite la Iași, întâmplător sau nu, poate Dumnezeu a aranjat asta, în aceeași zi se dădea concurs la teatru. Am concurat și eu, am fost admis și am rămas la Iași.

C.M.: *A existat un moment în care ați simțit că vocația dumneavoastră a început să se împlinească?*

A.C.: În teatru, mereu e ceva de găsit, de perfectat. Asta e marea lui frumusețe. Înaintașii noștri spuneau că actorul are de jucat cel mai important rol atunci când moare.

C.M.: *Ați trăit eșecul în cariera dumneavoastră?*

A.C.: Da. Am mirosit eșecul și e cumplit. Nimeni nu vrea să treacă prin eșec. Lucrul la un spectacol e la fel de pasionant, de greu și atunci când se ajunge la eșec. Numai actorul știe ce-i în sufletul lui după un rol care nu i-a ieșit cum dorea. Ce e de făcut? O iei de la capăt.

C.M.: *O cronică nefavorabilă poate influența traiectoria profesională a unui actor?*

A.D.: Da. Mai ales când actorul e la început de carieră. Întotdeauna m-am întrebat dacă trebuie să accept gândurile unui specialist despre munca mea. Când sunt lăudat cu argumente, mă bucur că există cineva care să-mi aprecieze efortul. Când sunt criticat, de multe ori îmi spun că respectivul cronicar n-a înțeles spectacolul, personajul etc. Cred că e bine ca cineva să observe ceea ce facem. Aș vrea ca prin ceea ce scriu criticii de teatru să ajute actorul, spectacolul, fenomenul teatral, să formeze gustul publicului. Cred că oricine scrie despre teatru trebuie să fi asistat măcar la câteva repetiții pentru a putea înțelege ce se întâmplă în procesul de realizare a unui spectacol și apoi în reprezentația de pe scenă, în fața publicului.

C.M.: *Ce înseamnă pentru actorul Adi Carauleanu un rol bun?*

A.C.: Cel care îmi oferă ocazia să explorez cât mai mult, să descopăr cât mai multe nuanțe ale existenței umane. E frumos să descoperi lumea prin artă. Ani de zile m-am gândit la *Mercutio* din *Romeo și Julieta* de Shakespeare. Nu l-am jucat și acum e cam târziu.

C.M.: *Publicitatea poate impune, poate „fabrica” un actor?*

A.C.: Da. Dar nu știu dacă e bine sau rău. E bine să ai pe cineva care să se ocupe de promovarea muncii tale, pentru ca tu, actor, să ai grijă doar de menirea ta. De multe ori, însă, publicitatea îl poate arunca pe actor într-un fals. Corect, cinstit, ar fi ca actorul să urce pe scenă, publicul să vină să-l vadă și aplauzele de la final să fie recompensa a ceea ce el a oferit în acea seară, fără influența unei reclame, a unei emisiuni de televiziune, a unui film în care a fost văzut. Dar acest lucru nu e posibil. Nu e ușor de disociat între valoare și popularitate.

C.M.: *În „Livada de vișini” jucați rolul Trofimov. Cum v-ați împăcat cu viziunea regizorală aparte pe care a avut-o Alexander Hausvater?*

A.C.: Din fericire nu a fost prima oară când am lucrat cu Alexander Hausvater, așa că n-am fost luat prin surprindere. A fost o muncă titanică. Pentru mine *Trofimov* a fost un personaj necunoscut, pentru că în viziunea lui Hausvater el nu mai e exponentul celor cu idei socialiste, utopice, ci un neputincios, ca mai toate personajele lui Cehov și totodată un om cu o mare bucurie de a trăi, de a împărtăși noul. E cel care dă sfaturi, care are idei pe care nu le va putea pune vreodată în practică. Cu Hausvater am explorat un univers întreg. Metoda lui – de a-ți da o mie de posibilități și apoi de a te lăsa singur să ajungi unde trebuie pentru a transmite publicului mesajul spectacolului – îți îmbogățește experiența de actor și, apoi, existența umană. Desigur, și ca director artistic al teatrului, m-am întrebat: rezistă textul lui Cehov la un experiment de tip Hausvater? Răspunsul: da. E un alt ritm, fără ca mesajul piesei lui Cehov să fie alterat. Hausvater ne pune pe o sfoară la o mie de metri înălțime și zice: „Treceți dincolo”. În spectacolele jucate până acum, am reușit să trecem fără a cădea.

C.M.: *Care sunt criteriile dumneavoastră atunci când alegeți piesele ce urmează a fi jucate în teatru?*

A.C.: Întotdeauna ne-a interesat varietatea textelor și valoarea lor. Nu pot lipsi textele clasice. La Sala Studio, încercăm o stagiune cu texte românești contemporane. Vrem să oferim o șansă tinerilor dramaturgi români. Proiectele sunt: *Revin creierile călătoare* de Cătălin Mihuleac, *Cercul Mateo* de Adrian Lustig în regia lui Dan Vasile, *Manualul întâmplător* de Ștefan Agopian. De asemenea, va fi pusă în scenă o piesă de Radu Macrinici, care n-a fost încă stabilită.

C.M.: *Sunteți director al Teatrului Național din Iași de patru ani. Care au fost împlinirile și neîmplinirile în această perioadă?*

A.C.: Împliniri au existat. Nominalizările pe care spectacolele și actorii teatrului le-au avut cu ocazia Premiilor UNITER, prezența la Festivalul Național de Teatru de la București, la Festivalul Internațional de la Sibiu, la Festivalul Internațional de la Piatra-Neamț sunt o dovadă că s-au făcut multe lucruri bune. De asemenea, cred că „atragerea” lui Alexander Hausvater în teatrul nostru a însemnat un câștig real și a revigorat trupa. Neîmplinirile sunt de ordin personal. Cred că mi-am făcut câțiva dușmani în teatru și asta e o mare durere pentru mine. Teatrul, cel de pe scenă, rămâne o minune a lumii. Ce se întâmplă în spatele scenei, în instituția teatrală, mă întristează și nu se potrivește deloc cu felul meu de a percepe lumea și relațiile umane.

C.M.: *Există conjuncturi exterioare teatrului, evenimente, mode, care influențează repertoriul teatrului sau maniera de a face un spectacol?*

A.C.: Da. Și influențele pot fi pozitive sau negative. De exemplu, spectacolul nostru cu *Livada de vișini* a fost construit în ideea de a fi racordați ritmului vieții de acum, de a ține cont de modificările care au apărut în felul în care publicul de azi percepe un spectacol. Cehov e universal, nu e doar al Rusiei și sfârșitului de secolul XIX. Încercările de a descoperi lucruri noi au cu siguranță legătură cu ceea ce se întâmplă în lume în momentul de față. În textul lui Cătălin Mihuleac, *Revin creierile călătoare*, e vorba despre puterea presei, de influența pe care o are. Teatrul e un fenomen viu, mereu în legătură cu ceea ce se întâmplă în afara lui.

C.M.: *Care sunt spectacolele pe care Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași le propune publicului în stagiunea 2000–2001?*

A.C.: La ora actuală jucăm *Livada de vișini* de Cehov; *Teibele și demonul ei* de I. Singer, *Roberto Zucco* de Bernard Marie Koltes, în regia lui Alexander Hausvater; *Strigoii* de Ibsen, direcția de scenă Ovidiu Lazăr; *Tartuffe* de Molière, montat de Petru Vutcăruș; *Chirița* de Vasile Alecsandri, „o proprietate” a Naționalului din Iași. La Sala Studio: *Elisabeta I* de Paul Foster, direcția de scenă Irina Popescu Boeru; *Fata fără zestre* de A.N. Ostrovski și *Cine ajunge sus la fix* de Dumitru Solomon, ambele în regia lui Nikolov Perveli Vili; *Pelicanul* de Strindberg, montat de Dan Vasile; *Omul care aduce ploaia* de Richard Nash; *Mașina de vânt* de Constantin Popa în regia autorului.

C.M.: *Ce simte un actor după ce aplauzele încetează la finalul spectacolului?*

A.C.: Aplauzele sunt punctul culminant. Atunci zbori printre norași, întâlnești îngeri, le faci cu mâna, ei îți zâmbesc, după care cazi pe pământ, te duci să bei o bere și a doua zi o iei de la început.

C.M.: *Nu de mult ați publicat un al doilea volum de versuri cu multe poezii dedicate actorilor, colegilor dumneavoastră.*

A.C.: Dedicția este: „Prietenilor mei, oamenii”. Cineva mi-a spus că are o undă de ironie. Cu atât mai bine. Colegii mei actorii m-au împins de la spate, acum câțiva ani, ca să public primul meu volum de versuri, care cuprinde de fapt poezii dedicate lor, în care am încercat să surprind felul lor de a exista artistic în viață. Recent, am recidivat, cu un volum inspirat tot de colegii mei.

C.M.: *Ne puteți deconspira un astfel de gând adresat unui coleg.*

A.C.: Am scris o poezioară dedicată unui coleg foarte drag nouă, Adrian Tucă, un mare actor care s-a prăpădit. „Un clovn / mergând cu colindul la Dumnezeu / Și acesta / primindu-”.